

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Ceny prenumeraty: miesięcznie 3 mk. 50 fen., kwartalnie 10 mk. 50 fen. za od-
szenie do domu dopłaca się 50 fenigów miesięcznie
Cena pojedynczego numeru 20 fenigów.
Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecz-
nych od godz. 10—2 po poł. Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

Ceny ogłoszeń: za wiersz petitowy jednoszpaltowy na 1 kol. 1 mk. 50 fenigów, na
II i III kol. 75 fenigów, na IV kol. 50 fenigów
Ogłoszenia drobne po 15 fenigów, za wyraz.
Adres Redakcji i Administracji CZĘSTOCHOWA, ulica Pałny Marji Nr. 38
Telefon Nr. 50. Skrzynka pocztowa № 25.

3-cia POLSKA LOTERJA klasowa Na Inwalidów Wojennych

Warszawa, Trębacka 2.

Na 32,000 losów 16,000 i 1 premia wygrywają razem
3 miliony 516 tysięcy 250 marek.
NAJWIĘKSZA WYGRANA 300,000 mk.

Cena losu w każdej klasie 28 marek,
 $\frac{1}{2}$ losu 14 mk., $\frac{1}{4}$ losu 7 mk., $\frac{1}{8}$ losu 3 mk. 50 fen.

Ciągnięcie pierwszej klasy 30 i 31 grudnia 1918 r.
Losy są do odebrania.

Loterja przejęta została na własność przez ministerstwo wojskowe.

0405-

Odezwa Prezydenta Ministrów do Narodu Polskiego.

Obywatele i Obywatelki.
Rząd Ludowy w głębokim prze-
świadczeniu, iż naród polski jest
zdolny do korzystania z najszerszych
swobód, padł wolność zebrań, słowa
i druku.

Przed narodem polskim staje wiel-
kie zadanie przeprowadzenia wybo-
rów do Sejmu Ustawodawczego, któ-
rego zwolanie Rząd Ludowy uważa
za swój najpilniejszy obowiązek.
Wybory do Sejmu Ustawodawczego
będą wówczas wyrazem prawdziwej
woli narodu, jeżeli odbędą się w
atmosferze spokoju i ładu publicz-
nego.

Tymczasem wrogowie wolności
ludu i państwa polskiego skorzystali
z nadanych przez Rząd Ludowy Re-
publiki Polskiej swobód obywatel-
skich, aby w swych piśmieciach, odez-
wach, drukach ulotnych, na wiecach
i zgromadzeniach nawoływać do
gwaltów i mordów, szerzyć oszczer-
stwa i kłamstwa o zamiarach i dzia-
lalnoci Rządu Ludowego, podburza-
jąc w ten sposób opinię publiczną i
wywołując zamęt w kraju.

Na skutek tej niecej, wicherzy-
cielskiej roboty, zorganizowani uc-
czestnicy wiecu, odbytego na placu
Saskim wieczorem 29 listopada, ur-
ządzili a brojni napad na miejsce
urzędowania Rady Ministrów, co mo-
gło wywołać niebezpieczne następ-
stwa, a nawet zapoczątkować brato-
bójczą walkę w całym kraju.

Zas 1 grudnia, wieczorem, udał
się tłum, zorganizowany przez wic-
hryzycieli, pod Belweder, siedzibę Na-
czelnika Państwa, gdzie po zatrzy-
maniu go przez wojsko, wnoszono
niebezpieczne okrzyki pod jego
adresem.

Obywatele! Jesteśmy pierwszym
istotnym Rządem Polskim, gdyż jes-
temy tym Rządem, który powstał
już na wolnej ziemi polskiej, bez
żadnego wpływu i udziału obcych
mocarstw. Naród polski musi zna-
wać własny Rząd, jeśli nie chce, aby
o nim mówiono, że umie być posusz-
ny tylko obcym władcom, opiera-

jącym się na sile bagnatów i re-
presji.

Każdy Rząd może być zwalczony
przez swych politycznych przestępc-
ców, ale w granicach, nie uchybia-
jących godności narodowej, której
wyrazem jest każdy Rząd, a tembar-
dziej Rząd Ludowy, opierający się
na zaufaniu szerokich warstw ro-
botniczych i włościańskich. Obecnie
jednak wypadki, których widownią
była stolica Polski w ciągu ostatnich
dni, przekroczyły granicę swobód o-
bywatelskich.

Szeroka tolerancja Rządu garść
agitatorów zrozumiała, jako jego
błędy. Tego Rząd Ludowy nie
ścierpi.

Podajemy niniejszem do ogólnej
wiadomości, że w niczem nie krep-
jąc wolności słowa ani druku, po-
ciągamy do bezwzględnej odpowie-
dzialności wszystkich wlecowych
mówców, redaktorów i wydawców
pism, podburzających ludność do
zdrady stanu i do anarohji, przez
podrywanie w masach autorytetu
władzy polskiej, i postąpimy z nie-
mi z całą surowością, według praw
obowiązujących.

Również do surowej odpowie-
dzialności będą pociągani, szerzący
i nadal kłamliwe wieści o zamia-
rach i działalności Rządu Ludowego.
Posułek i szacunek wobec władzy
polskiej jest obowiązkiem każdego
obywatela Republiki Polskiej.

Rząd Ludowy wyjąca do współ-
działania z nim wszystkich, bez róż-
nicy przekonań politycznych w po-
skromieniu a brodnicych zapędów i
zawrótów niesumiennej wicherzy-
ców, stawiających swój partyjny in-
teres ponad dobro Ojczyzny.

Obywatele! Skupcie się przy Rzą-
dzie Ludowym, współdziałajcie z nim
w utrzymaniu w kraju porządku i
spokoju, który jest niezbędny dla
oprowadzenia do życia wielkiego
dzieła—zwolania Sejmu Ustawdaw-
czego.

Prezydent Ministrów
J. Moraczewski.

Walka z paskarstwem.

Na wczorajszym posiedzeniu Rady
ministrów rozważano projekt dekre-
tu o walce z paskarstwem.

Dla bardziej skutecznej obrony
ludności przed lichwą wojenną, utrud-
niająca jej utrzymanie niezbędnych
ilości pożywienia i ciepła, oraz dachu
nad głowę, ma zostać wzmocnione i
rozszerzone stosowanie kar za czyny
wstępne, objęte pojęciem takiej
lichwy.

W tym celu ma być ustanow-
wione:

Kto celem satkownego podniesie-
nia cen na przedmioty pierwszej
potrzeby, jak żywności, materiały do
opatu, światła lub odzieży, wyroby
tytuńowe albo inne artykuły, służące
do zaspokożenia najwazniejszych po-
trzeb ludności — gromadzić będzie
te przedmioty, lub je ukrywać, niszc-
zyć albo przedsięwziąć inne nie-
uczciwe czynności w tymże celu,
ulegając karze zamknięcia w domu
poprawy od roku i 6 miesięcy do lat
6 ciał, lub zamknięciu w więzieniu
do lat 2 ch, a orócz tego karze pie-
niężnej do wysokości 100 tysięcy
marek polskich (150 tysięcy koron).

Nadto nagromadzone lub ukryte
artykuły bez względu na to, czyją
stanowią własność, ulegną konfiska-
cie, która może z decyzji sędz.ego
śledczego nastąpić już w toku docho-
dzenia lub śledztwa, jeśli ze względu
na obawę zepsucia, albo inne oku-
liczności sprawy przechowanie ich
do czasu wydania wyroku sądowe-
go okaza się nieprzodanem. Skorfi
skowane w ten sposób artykuły
sprzedane będą niezwłocznie ludno-
ści po cenach normalnych z tem za-
strzeżeniem, że w razie zniesienia
następnie konfiskaty na skutek um-
orzenia postępowania karnego lub
wydania przez sąd wyroku uniewin-
niającego istota wartość sprzed-
anych przedmiotów zwrócona będzie
w całości właścicielowi.

Karze przewidzianej w niniejszym
artykule ulegnie także winny pot-
ajemnej sprzedaży, lub wywozu arty-
ków żywnościowych zagranicę.

Usiłowanie będzie karane.
Kto za przedmioty codziennej po-
trzeby, wymienione w art. 1, żądać
będzie lub otrzymywać dla siebie
lub innych ceny nadmiernej wyso-

kości, zawierające zysk lichwiarski
ku szkodzie ludności, ulegnie karze
więzienia do lat 2 ch. a nadto grzyw-
nie do 50,000 marek polskich (75 ty-
sięcy koron). Usiłowanie będzie ka-
rane.

Właściciel domu lub jego admini-
strator i każdy wogóle posiadacz
mieszkania, winny ładania za wyn-
ajem lokalu ceny nadmiernej, zawie-
rajacej zysk lichwiarski, ulegnie
zamknięciu w więzieniu do roku
jednego, a nadto grzywnie do 50 ty-
sięcy marek polskich (75 tysięcy
koron), albo jednej z tych kar.

Właściciel lub kierownik przedsię-
biorstwa, który skutkiem niedbal-
stwa, lub braku dozoru dopuścił się
spełnienia przez podwładny mu per-
sonel przestępstwa, przewidzianego
w 1 lub 2-gim art. niniejszego dekre-
tu, ulegnie zamknięciu w więzieniu
do 6 miesięcy lub grzywnie do 50
tysięcy marek polskich (75 tysięcy
koron).

Co mówili ministrowie socjaliści?

Na czwartym z kolei posiedzeniu
Rady Delegatów Robotniczych (orga-
nizowanej przez Frakcję Rewolucyj-
ną P. P. S.) wystąpił znowu 2 mi-
nistrowie socjaliści.

Pierwszy przemawiał minister Ma-
linowski.

Zaznaczył on na wstępie, że rząd
obecny ma zupełnie szczere chęci u-
gruntowania rzeeczypospolitej de-
mokratycznej, chce on burżazję „ura-
tolić”.

W celu owego „uratowania” wal-
czyć będzie rząd z burżazją wyda-
waniem dekretów i zarządzeń godzą-
cych w interes burżazji.

Do takich dekretów zalicza mini-
ster Malinowski wydany dekret o 8
godzinnym dniu roboczym i mający
się ukazać dekret o walce z lichwą
żywnościową i mieszkaniową.

Zwalozając zarzuty N. D. pod a-
dresem rządu obecnego oświadczył
minister Malinowski, że być może
rząd ten istotnie jest partyjny, lecz
i dawniej tak było”.

Różnica polega na tem, że daw-
niej był rząd prawicy społecznej, te-
raz zaś rządzi lewica społeczna.

Prawica targowała się z lewicą
Peseł Korfanty za zgodę na warun-
ki, jakie stawiała prawica, obiecał
400 mil. mk. pożyczki. — Targ się
nie udał.

P. Korfanty też jest — jak twier-
dzi minister Malinowski — sprężyną
ekscesów, jakie stosowane są prze-
ciwko i gabinetowi Moraczewskiego,
po to, by wytargować nowe ustę-
stwa. Obliczania jednak były mylne,
gdyż wczoraj Moraczewski oświad-
czył znowu:

— Ani kroku nie ustąpimy.

Wypadek onegdajszy rządu wca-
le nie przeraził N. D. która jest tak
wojownicza obecnie, że napada nie
tylko na siedzibę rządu, ale i na am-
basadę niemiecką, nie czepiała się
jakos” niemców, gdy było tu ich
wojsko. Jest więc wojownicza tylko
tam gdzie niema niebezpieczeństwa.

Następnie przemawiał Arciszew-
ski:

— Chcemy — mówił minister Ar-
ciszewski — iść jaknajspocniej do
naszych celów ostatecznych. Burż-
azja liczyła na to, że się uda nasz
rząd w dniach najbliższych obalić.

Załącznik do członków Polskiej Macierzy Szkolnej.

Starz z endecją musimy unikać, by nie dał koalycji powodu do wkrócenia...

Przechodząc do ataków, dokonywanych na rząd z lewicy, minister Arciszewski omawia szkodliwość...

Cieężkie wobec tego — mówil pan Arciszewski — zadanie czeka rząd...

Z WIDOWNI WYDARZEŃ.

Pokój na wiosnę. Waszyngton. Na wspólnym posiedzeniu kongresu oświadczył prezydent Wilson...

Mowa Wilsona. Gdy Wilson na kongresie mówił o swoim zamiarze wzięcia osobistego udziału...

Delegaci koalycji na konferencji pokojowej. Z Paryża donoszą: Koalicya mianowała dotąd następujących delegatów na konferencję pokojową...

Wniochy: Sonnine i Orlando. Belgia: Prezydent ministrów i Vandervelde. Japonja: Posłowie z Paryża i Londynu.

Rumunja: Take Jonescu. Grecja: Venizelos. Serbia: Pasicz. Republika czesko-słowacka: Masaryk. Państwo południowo-słowiańskie: Benesz.

Delegat rosyjski dotąd nie został mianowany. Delegatem tym będzie jednak prawdopodobnie ks. Lwow.

Wojny brzegu Renu ewakuowane. Pomimo niesietych trudności ewakuacja lewego brzegu Renu pod Duesseldorfem została ukończona...

Koalicya rozbraja Węgrów. Z Budapesztu donoszą: Francuzi, którzy zajęli Budapeszt, rozbrajają żołnierzy austriacko-węgierskich...

Niemcy muszą płacić. Lloyd George w czasie swego przemówienia w New Castle oświadczył: Istniała zawsze zasada, że płacić powinien zwyciężony.

Czesi wracają do domu. Hawerman oświadczył w mowie ogłoszonej na dzisiejszym zgromadzeniu, że w najbliższym czasie wielka liczba czeskich legionistów...

cyjnych, przybędzie do Pragi wraz z materjałami wojennymi w towarzystwie oficerów włoskich. Ostatnie dywizje niemieckie odeszły za Ren.

Pomimo niesietych trudności ewakuacja lewego brzegu Renu pod Duesseldorfem została ukończona d. 30 ub. m.

Około godz. 5 po południu tego dnia 3 dywizje ostatnie przeszły przez most na Renie.

Wejście wojsk francuskich do Lotaryngji. Wejście wojsk z Thiouville do Beauregard było pochodem tryumfalnym.

Na spotkanie pułków francuskich wyszła cała ludność. Panie przydziały czapki lotaryjskie z francuskimi kokardami.

Niemcy sami odwołują swe okręty do Anglii. Angliacy zażądali, aby marynarze niemieccy sami odwołali do Anglii te okręty...

Ofensywa rosyjska pod Narwią i Pakowem. Kola wojskowe donoszą: Wojska rosyjskie pod Narwą, Pskowem i Kłocami (?) przeszły do ofensywy.

Flota koalicyi w Mitawie. Do Mitawy przybyła onegdaj eskadra floty, wioząca wojska koalicyjne.

Wyrok na zabójców Mirbacha. Z Moskwy donoszą, że mordercy polsa niemieckiego hr. Mirbacha Blumina i Andrejew skazani zostali na 8 lat więzienia.

Kład niemiecki odrzucił program Liebknechta. Jednogłośnie przyjęta uchwała rządu Erzeszy niemieckiej żąda utrzymania jednolitej republiki niemieckiej i zwolania w jaknajkrótszym czasie konstytuanty.

Sprawa pokoju przedwstępnego. Z Berlina donoszą pod datą 28 s. m.: Przesi ministrow państw koalicyi zjadają się w ciągu najbliższych dni do Wersalu.

Straty wyrządzone przez łodzie podwodne. Temps' oblicza straty Francji w zatopionych przez niemców okrętach na 700—800,000 ton.

Barbarzyństwo niemieckie. Matin' w dłuższym artykule domaga się sądu nad piratami morskimi w postaci żałog niemieckich łodzi podwodnych.

Barbarzyństwo niemieckie. Matin' w dłuższym artykule domaga się sądu nad piratami morskimi w postaci żałog niemieckich łodzi podwodnych.

Barbarzyństwo niemieckie. Matin' w dłuższym artykule domaga się sądu nad piratami morskimi w postaci żałog niemieckich łodzi podwodnych.

np. kapitan Wilhelm Werner, który podczas pełnienia służby storpado pod czas pełnienia służby storpado pod czas pełnienia służby storpado...

Bawaria przeciw P-usom. Neues Wiener Journal' z dnia 1 bm. podaje na naczelnem miejscu streszczenie mowy, wygłoszonej przez prezydenta ministrów bawarskich Kurta Eisnera w Monachum i pod kreśla, że mowa ta jest nader ostrym wypowiedzeniem walki rządu w berlińskiemu.

Chwila bieżąca. Wojsko francuskie, które obsadziło Alzacoję i Lotaryngję, liczy 320 tysięcy ludzi.

Do Kolonji przybyło wojsko angielskie. Rada robotniczo-soldnierska została na rozkaz komendanta angielskiego przymusowo rozwiązana.

Między rządem angielskim a rządami innych państw koalicyi przyszło do zgody w sprawie wydania cesarza Wilhelma.

Wilhelm II uległ atakowi nerwio, serca i przewieziono go do sanatorium pod Arnhemem.

W Villach ogłoszono plakata mi, że do miasta przybędzie wojsko pułkowno-słowiańskie.

Dziś w noy wojsko serbskie obsadziło Unterrauburg.

Zmarł w 54 roku życia na hiszpankę Edmund Rostand.

Wiedeń cierpi straszny głód, ponieważ ożeni nie dowożą tak samo jak dawniej artykułów żywnościowych.

Sprawy polskie.

Przedstawiciele Polski w Paryżu. Donoszą nam dzienniki na podstawie informacji, z otoczenia prof. Grabskiego, że w Paryżu przebywają obecnie stale i rozwijają tywą akty: Maurycy hr. Zamoyski, Erasz Piltz, Jan Rozwadowski, Marjan Seyda i przybyły z Rzymu p. Skirmunt.

Przed kilku dniami przybył też do Paryża p. Roman Dmowski po dłuższym pobycie w Ameryce. Wkrótce oczekują przybycia hr. Żółtowskiego ze Szwajcarii.

Prawa hakaty będą zniesione. Biuro Wolffa donosi, że bezpośrednio nastąpi na zniesienie wszystkich ustaw wyjątkowych, zwróconych przeciw Polakom.

Armja przybędzie przez Rumunję. Według informacji, otrzymanych przez sprawozdawcę „Kurjera ilustr.", generał Haller znajduje się obecnie w Paryżu, zajęty sformowaniem wojska, które w najbliższym czasie odjedzie do Polski przez Konstanze i Rumunję.

Według informacji, otrzymanych przez sprawozdawcę „Kurjera ilustr.", generał Haller znajduje się obecnie w Paryżu, zajęty sformowaniem wojska, które w najbliższym czasie odjedzie do Polski przez Konstanze i Rumunję.

Po zejściach lwowskich. Moment' otrzymał depeszę z Wiednia tej treści: „Posłowie tygodnicy Reiter i Breiter odbyli konferencję z ambasadorami: duńskim, holenderskim, szwedzkim i szwajcarskim w sprawie pogromów we Lwowie.”

Liść p. Bilńskiego. Były prezes Kola Polskiego w Wiedniu, b. minister i jeden z najwybitniejszych polityków polskich Leon Bilński nadesłał do prezydenta ministrów p. Moraczewskiego list, w którym ofiaruje bezinteresownie pracę swoją Państwu Polakom, między innymi pisze, co następuje:

„Z głębi serca przesyłam wyrazy hołdu dla pierwszego rządu polskiego, wyższego w braku Sejmu, wprost z łona narodu. Boli mnie to wprawdzie niemalo, że w tej najważniejszej moze od lat 150 chwili naszego życia narodowego nie zostali obok większości, złożonej z przedstawicieli naszych najszerszych warstw pracujących, powołani do ministerstwa także przedstawiciele warstw t. zw. posiadających i zawodów wyzwolonych, ażeby mogli jako mniejszość współdziałać w cudownej a ciężkiej pracy około odbudowy zjednoczonej Polski. Ale pomimo to, mam przekonanie, że dobro Ojczyzny nakazuje każdemu Polakowi w obecnej sytuacji światowej uznać ten rząd za narodowy, popierać go bez zastrzeżeń i oddać się na jego usługi.”

Kronika polityczna.

Rota przysięgi dla funkcyjnaruszów rządowych została zmieniona w tym sensie, że zamiast zwrotu „ślubuję wierność Radzie Regencyjnej, użyto słów: „Republice Polskiej”. Pożatem przysięga ma charakter kościelny.

Rada ministrów opracowała plan kampanji aprowizacyjnej. W tych dniach ogłoszony ma być dekret, zamierzający z jednej strony do zapewnienia ludności środków aprowizacyjnych, zaś z drugiej — zapowiadający bezwzględna walkę z paskarstwem i spekulacją.

Przyjechał do Warszawy hr. Hliński, członek poselstwa polskiego w Moskwie. Podobno rząd sowietów traktuje wszystkich polaków, którzy nie udątyli wyjechać dotychczas do Polski, jako obywateli rosyjskich i stosuje względem nich wszystkie ostraczymy.

O ducha m'odzieży.

Po krwawej zawierusze świata nastaje czas naprawy krawęd i niesprawiedliwości dziejowych. Przejście to nie będzie łatwe i równe, jeszono nie jeden wstrząs i niejedna grom szarpnie nerwem życia całej ludkości i pojedynczych narodów.

Polska wstąpiła po długiej niewoli. Pełna wielkich nadziei idzie w przyszłość, lecz niemoć i rozdźwięk jej duszy stałe na przeszłości pochodzą do lepszego bytu. Dopomóżcie może tylko zbiorowy wysiłek pokolen, czyna solidarny narodu.

Ku odrodzeniu iśm mamy ratując zdrowie ducha i ciała tych, którzy spadkobiercami naszych wysiłków zostaną, którzy złoty wolności stróżami będą. Gdy tymczasem zepsucie moralne i wir świata zajązwały do ognisk domowych i szkolnych; opanowały wszelki wiek i stan młodzieży; ohyda sączy się kropla za kroplą w żyły młodego organizmu, za lat kilka będziemy zbierali zebrane zielska miast kwiatów, kłokol zamiast pszenicy.

Do Was rodzice, wychowawcy i nauczyciele zwracamy się z wielkiem wołaniem: Zdwojcie wysiłek rozumu i serca na kształtowanie i odnowę charakteru waszych synów i córek, uczniów i uczenio. Stwórzcie nadzór i opiekę, pociągajcie młodzież do godziwej rozrywki, rozwijajcie w niej samodzielnosć, a ciepłe samowolę, wyszukujcie szlachetne jej porowy, wprawiajcie poczucie karnosći i pnia szesćdziesiąt na podstawie ślepego przymusu i

Antychrysta poznać będzie można po tym, że będzie on mordował duchownych, niewiasty i dzieci. Przejdzie on przez Europę, jak trąba powietrzna z pochodnią śmierci i zniszczenia w rękach, a imieniem Chrystusa na ustach. W herbie jego znajdować się będzie orzeł, podobnie jak i w herbie jego sojusznika, drugiego złego monarchy, który umrze wskutek przekleństwa, rzuconego na niego w chwili, kiedy rozpoczynają się zię czyny antychrysta!

W dalszym ciągu autor mówi, że pokonania antychrysta dokonają wspólnie wysiłki „koguta, lamparta, białego orła”. Wojna, według przepowiedni będzie straszna. „Czarny orzeł” rzuci się na koguta, który stawi zacięty opór, straci jednak wiele piór. Czarny orzeł zaskoczy koguta ze strony nieoczekiwanej i i zajmie kraj jego do połowy. Biały orzeł nadleci z północy, zaskoczy czarnego orła i jego sojusznika, poczem przejdzie ich kraje od końca do końca.

W końcu swojej broszury zakonnik Jan objaśnił: „Bitwy tej wojny odznaczać się będą niesłychaną zaciętością i rozlewem krwi. Antychryst wiele razy prosić będzie o

pokój, jednak odrzucią jego propozycje, postanowią bowiem rozprawić się z antychrystem ostatecznie”.

Ostatnie słowa broszury są następujące: „Antychryst straci obronę i umrze w samotności i szaleństwie. Cesarstwo jego rozpadnie się na 22 państwa, z których żadne nie będzie posiadało silnej dynastji, ani armji, ani floty. W całym zaś świecie zażapanuje trwały pokój.”

Nadzwyczajne dodatki.

Przypominam sobie początek wojny. Był to czas tak bezsprzednie nadzwyczajny, tak brzoemienny w wielkie wydarzenia, iż zwyczajna gazeta nie wystarczała, aby informować przeciętnego czytelnika o tem, co się dzieje. Do nadzwyczajnych zdarzeń nie wystarczał zwyczajny dziennik. Potrzebny tu więc był dodatek nadzwyczajny. I on to wtedy zaczął spełniać swoją rolę. Niezmiernie hafasliwy, wrzeszczący w niebogłosey, zwracał—mimowoli—uwagę przechodniów. Wybiegał na miasto kilka razy dziennie, przelatując ulicę lotem strzały. Przez niego szła wieść niezwykła, niepospolita i rozszerzała się wszędzie z szybkością zarazy.

Ale do wszystkiego można się przyzwyczaić. Nawet do dodatków nadzwyczajnych. To też przywykliśmy wrócić i do nich. Przekonałiśmy się niebawem, że dodatek nadzwyczajny poczyna sobie lekko

traktować P. T. Publiczność, że ucieka się do blagi, że fałkami bagatelnego znaczenia rozdyma do rozmiarów wydarzeń epokowych. Po tem zaś—spółwzniechniły nam już rzeczy nadzwyczajne, mieliśmy ich aż do przesytu. Powszedniość i niezwykłość zmieniły role. To, co dotąd było nadzwyczajnym, stało się pospolitim, a codzienność gdzieś zniknęła i stała się rzadkim tylko nadzwyczajnym gościem. Zatemniłiśmy za nią. Oczekiwaliśmy chwili, kiedy ukaże się dodatek nadzwyczajny z wiadomością, że... „dzis nie wydarzyło się nic nadzwyczajnego, nie było wcale walk, na frontach nie zabito ani jednego żołnierza”. Ludziliśmy się nadzieją, że może przyjdzie „dodatek nadzwyczajny” i drze się niemożliwie, ogłosi światu, iż zapanał nareszcie powszedni... pokój.

Tak minęły długie eatery lata, podczas których gazety miały zawsze, dzień w dzień, charakter dodatków nadzwyczajnych, kiedy „dodatek nadzwyczajny” nie robił już wrażenia.

Przeżył się. Może jednak odryje w chwili, gdy nad światem rozlegnie się słowo upragnione „Pax!” i stanie się ciałem.

Tabela nieurzędowa

wygranych IV Loterii Klasowej Rady Głównej Opiekuńczej.

W 4 em dniu ciągania V klasy główne wygrane padły na numery następujące:

Mk. 5,000 na Nr. 19331.
Mk. 4,000 na N-ra 6985 24206
Mk. 1,500 na N-ra 1440 7271
15524 83882 34158 41255.
Mk. 1,000 na N-ra 225 2711 10040
18626 19185 19722 22154 26574 34847
35088 38862 40067 41293 45240.
Mk. 500 na N-ra 869 998 2279
3213 5885 5965 7151 18635 14374
16932 20689 90877 24619 25349 28870
80783 30915 81690 38063 37032 87174
37425 68850 40680 42098 44267 46028
49304.
Mk. 350 na N-ra 4124 5051 6549
10682 10982 11037 11942 12758 14820
15667 16310 16920 18426 18615 18647
19964 20561 21105 23648 24687 25481
26442 26598 26748 27807 29508 31066
32688 34772 34863 36328 35919 36288
38625 39411 41703 43061 48396 44000

Rozporządzenie.

Niniejszem nakazuje się, aby w programie 2-eh tygodni od dnia dzisiejszego wszystkie napisy na szyldach w języku niemieckim były zamienione na polskie. Częstochowa, dn. 5 grudnia 1918 r. Komendant Placu Sz. Domański.

Potrzebna prawnicza. Wiadomość w Gońcu.

Nauczyciel do trojga dzieci na wiad. potrzebny zaraz. Wiad. Jasnogórska Kurasyew.

Teatr „PARYSKI”
ul. Panny Marji Nr. 19
Program od wtorku 3 piątku 6
grudnia 1918 roku

Muz. Sekstet Artystyczny
pod dyrekcją
p. **Czesława Żaka**
Słuchacza Konserwatorium Warszawskiego

„UCIECZKA PRZED MIŁOŚCIĄ”
Nastrojowy dramat w 3-eh częściach ze sławą duńską
HARRISONEM w roli głównej.
„ON A I ON”
Przewyborna farsa w 3-eh częściach z polską gwiazdą
Helą Moją w roli głównej.

Teatr „ODEON” ul. Panny Marji Nr. 27.

SENSACJA! Program od piątku 6 do poniedziałku 9 Grudnia. SENSACJA!

CZARNY KSIĄŻE

Znakomity dramat sensacyjny w 6-ciu aktach. W rolach głównych: **Lydia Salmonowa** oraz największa sława teatralna **Paweł Wegener.**
najpiękniejsza i naitybitniejsza dziś gwiazda kinematograficzna

Anons: Od wtorku znakomita farsa. **„Nie chcę więcej być mężczyzną”**
z uroczą **Ossi Oswald** w roli głównej.

Orkiestra pod kierunkiem członka Filharmonji Łódzkiej p. **RAPALA KANTORA.** — Bufet cukierniczy przy teatrze.
Dla dzieci wejście wzbronione. — Szczegóły w afiszach i programach.

Częstochowskie Towarz. Poż.-Oszczędn.

- 1) przyjmując wpłaty na 5 % pożyczkę Skarbu Państwa w markach, koronach i rublach, obliczając procent z góry;
- 2) wydaje czterem pożyczki w rublach za gwarancją hipoteczną lub na zastaw papierów procentowych.

Biurowe otwarte od 9 do 3-eh.

Stanisław Rumszewicz
adwokat przysięgły
w Częstochowie ul. Piętna 7.
(I. piętro front obk. Sajuł Pot II Okr.
Przyjmuje od 2-eh do 5 południa
z wyjątkiem niedziel i świąt.

Zginęła
księżniczka - wkladowa
Częst. T-wa Poż. Oszcz. Nr. 1306. Upraszta się o zwrócenie do T-wa ulica Kosińskiego 11. Po ebspi-racji ogłoszeń w piśmiech zostanie wysłana książeczka nowa, dawna zaś traci ważność. 2510-

Do wynajęcia
pokój, umeblowane, elektrycznym oświetleniem i oddzielnym wejściem. Koszt miesięczny 1 m. 5 z frontu Kellim 2517-

Kupię
futro lub palto meble z wymowe małe używane. Wiad. w Gońcu. 2518-

W niedzielę 24.
Listopada zginęła w sklepie dystrybucyjnym Alja 41. szóstwie tam portfel z pieniędzmi, 20 zł. szporetm, zamieszczęty w Częstochowie Alja 42. Stanisława C. o identyfikację, który p. si. wieszkiego, który p. si. zwrócić albo o zawładnięcie, kto ten portfel zabrał. Zapewnia się na grody za wskazane miejsce. 2519-

DOKTOR
Stefan Purski
przyjmuje codziennie od 9-11 i od 4-6 pp. Pania od 12-2
choroby skórne i weneryczne
Częstochowa ul. Piętna 5.
I-sze piętro. 754-

LECZARZ-DENTYSTA
Michał Grejniec
ul. Panny Marji 10.
Wymowanie zębów bez bólu. Plomby
Zęby sztuczne. Korony.
Laboratoryum zębów sztucznych.
codz. od 9-1 i 3-7 wieczorem.
Ceny bardzo przystępne.

Do sprzedania
4 piece kąpielowe i wanna 2 kucharki żelazne
Sokoła Nr. 1.

LABORATORIUM dla PRZEMYSŁU i HANDLU
Kupców Polkich w Warszawie oddział w Częstochowie (Centralna 5 I p.)
przyjmuje przedmioty do analizy oddzielnie od godz. 3-eh do 8-aj p.p. 206-

Do sprzedania
dwie korytka, tasowa, 1116
Klacz wierzchowa
Zawozie ul. Złota 21.
Andrzejewski. 2508-101 R. cha 10. 2515-

Do wynajęcia
6 pokoi, kuchnia z wy-wodom i światłem elektr.
Barbary II. 2514-

Urządzenie
do sprzedania
Zawozie ul. Złota 21.
Andrzejewski. 2508-101 R. cha 10. 2515-

Do wynajęcia
od 1 stycznia 6 pokoi z kuchnią z wygodami Kosciuszki 1 2505-

Sanki
wyjazdowe kupię. Oferty w Gońcu dla J. 149-